

Попштарина плаћена у готову

лист бр. 1312

Београд, 4 Октобар 1929. Бр. 53.202

ПОЛИТИКА

ВЛАДИСЛАВ РИБНИКАР ОСНИВАЧ
рез. капетан, погинуо 1. септембра 1914. год.
ДАРКО РИБНИКАР УРЕДНИК
поштом 31. август 1914. год.
Др СЛОБОДАН РИБНИКАР ДИРЕКТОР
рез. потпуковник, умро 24. септембра 1923. год.
Директор: ВЛАДИСЛАВ СЛ. РИБНИКАР
Уредници:
МИОМИР МИЛЕНОВИЋ и ЈОВАН ТАНОВИЋ

ПРИМЕРНИ 1 ПРИ. ТЕЛЕФОНИ: Администрација 5-50
Уредништво: 60-05 42-03 42-04

Београд, Петак 4 Октобар 1929
Број 7694 — Година XXVI

ПРЕТПЛАТА ЗА ЈЕДАН МЕСЕЦ
За нашу земљу 30. За стране земље 48 дина.
Пуштом се не примају.

ПОЛНИ
Поснијевак

КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА

— Њ. В. Краљ потписао је јуче закон којим се наша земља проглашује Краљевином Југославијом. — Истим законом Југославија је подељена на девет бановина

На јучерашњој седници Министарског Савета која је одржана у пола шест поподне Председник Владе упознао је Министарски Савет са одлуком да донесе закон о називу и подели Краљевине на управна подручја. Краљевина се службено зове КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА и дели се на девет Бановина; и то: Дравску са седиштем у Љубљани, Савску са седиштем у Загребу, Приморску са седиштем у Бањој Луци, Приморску са седиштем у Сплиту, Дринску са седиштем у Сарајеву, Зетску са седиштем на Цетињу, Дунавску са седиштем у Новом Саду, Моравску са седиштем у Нишу и Вардарску са седиштем у Скопљу.

На челу сваке Бановине стоји Бан који је ван категорија Закона о чиновницима. У закону је спроведено начело деконцентрације управне власти. Велик број надлежности прешле су у депарку Београда, који ради потпуно самостално и под својом одговорношћу, а по улугствима и под врховним надзором надлежних министара. Министарски Савет је прихватио одлуку Господина Председника Владе са одобрењем. Данас је Њ. В. Краљ потписао закон, који ће бити данас обнародован у Службеним Новинама.

Образложење Председника Владе

На седници Министарског Савета одржаној у 5½ часова по подне Председник Министарског Савета генерал г. Петар Живковић изнео је закон о подели земље на бановине са овим образложењем:

Господине Министри,
Данас после осам месеци од историског јануарског Манифеста, који је прокламовао да је држава преча од свега, желимо се прикључити идеји земље на области искључиво на бази најобјективнијих критерија и онако како ће управа бити извршена што корисније и да државне финансије и буџет, а то ће бити: народну привреду, терети што мање.

Наша држава која је била подељена на 33 области делиће се у будуће на девет, које ће се звати бановине.

Овимом поделом се централна управа растерђује, а администрација се упростиљује и целесходније организује.

Пренишеним јединственим надлежностима са централне државне власти се брже савишавају мнози послови, који су и због осовојених интереса били и застоји.

При одређивању граница нових области водило се предвиђањама да те границе буду природне. Дале су се, што је могуће више, узимале у обзир комуникације и природне везе појединих области са својим центрима. Највише се настојало, да се нова подела по могућности што више прилагоди и потребама остале државне администрације.

Да би се нова подела извршила брже и лакше и живот, одржане су са свима осовојеним границама појединих срезова, јер су оне установљене и познате, те су због тога цели срезови додељивани појединим областима. Од овог се одступило само тамо, где је то било неопходно потребно, а нарочито он би се добила природна граница.

Новим овим областима иницијално неминовно се намеће потреба, да се и у службеном и нацији Краљевине манифестује јуно државно и народно јединство. С тог разлога наша ће Краљевина у будуће носити назив: Краљевина Југославија.

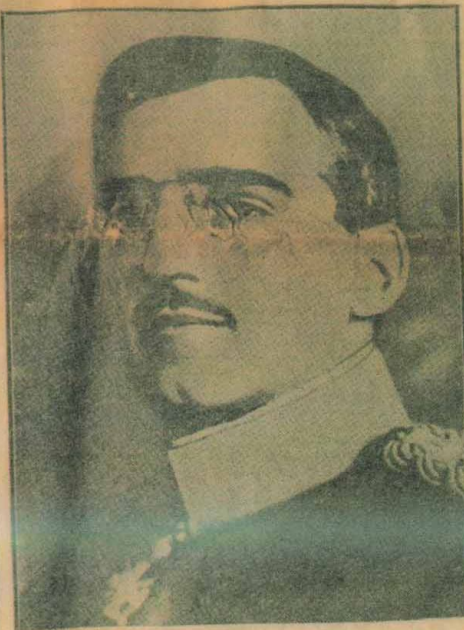
Овај назив не само да обезбеђује јуно државно и народно јединство, него и симболички изражава идеју јуне јединства, реконструкције и братства нас Словена на југу — Срба, Хрвата и Словенаца.

Овимом поделом ми стављамо све предуслове да се наша народ, у унитарној државној националној јединственој, све преко слободом и једнаком праву, популарно повезује културно и привредно јединство, а исто тако и политичко међународно јединство. — **Јединство овом народним елементом међународног мира.**

Објашњење новог Закона

Јуче поновито одржава је седница Министарског Савета под председништвом генерала г. Петра Живковића. Седница су присуствовали сви министри осим министра грађевинарства, Савског, Министра Поштарине, Министра Финансија и Министра Правде, који су на путу у Министарство и компарације, г. Хаџића, који је одсутан на Београду и излази се у Крагујевцу.

На седници је Председник Министарског Савета упознао чланове Министарског Савета са својим предлогом да се донесе закон о називу и подели Краљевине на управна подручја. Службени назив државне биће у будуће Краљевина Југо-



Александар I. Краљ Југославија

Новом Саду, Моравску са седиштем у Нишу, Вардарску са седиштем у Скопљу, Београд са Земуну и Панчевом сачинава самосталну управу града Београда као престонице.

По броју становништва приближно ће Бановине имати: Савска 2.320.000, Дунавска 2.100.000, Вардарска 1.400.000, Дрavsка 1.400.000, Моравска 1.400.000, Вобанска 850.000, Приморска 800.000, Зетска 740.000.

По површини Бановине имају следећим редом: Вардарска 39.568 квадратних километара, Савска 30.897 кв. км, Зетска 32.322 кв. км, Дрavsка 29.273 кв. км, Дунавска 28.160 кв. км, Моравска 25.721 кв. км, Вобанска 20.558 кв. км, Приморска 19.417 кв. км, и Лаванска 15.936 квадратних километара.

Бановинама именованим по највећим рекама, које кроз њих протичу. То отуда што су и називи по рекама директно одговарајући кол водостројним и природним поделама. При одређивању граница нових Бановина водило се предвиђањама

на о томе, да те границе буду природне, т. ј. да нису планине или планине или друге велике реке. Затим се водило рачуна о томе да се искористе кол муналационе и природне везе појединих крајева са појединим центрима, којима они припадају грађевинарству. Дале се подела рачуна да поједине Бановине буду политички самосталне, да свакој Бановини буду политички јединствено способне за живот и политичко отоме да ова подела потпуно одговори потребама државне администрације.

Тачна подела Краљевине на Бановине види се из карте. Као објашњење како је дошло до поделе у детаљима на боље ће послужити неколико примера. Срез Чрномељ припада је Савској Бановини пошто је природно припадао на Карловачку, која је припадала Савској Бановини. Срез Чабар, који је по својим везама припадао на срез припадао је Дрavsкој Бановини. Међутим својим везама припадао је на Вардарску и на Загреб те је због тога припадао у савез Савске Бановине. Према томе, које је јаче везано

са Сплитом, припадао је Дрavsкој Бановини. Средњор, који је са савеза припадао државној Шаварском и чинио је део Савске Бановине. Како је Савска Бановина по броју становника сувише јака (три пута јача од Приморске и Зетске Бановине), то је даља идеја могла бити у савезу Дунавска Бановина, али је нека краљева у неколико година преко Драве и преко Дунава.

Да би се нова подела Краљевине на Бановине извршила брже и лако у свакој државној ст. прикљученом државној грађевинарству одређених срезова, пошто су оне установљене и познате. Ипак у неким случајевима цела су срезови додељивани појединим Бановинама. Од овога се одступило само у случајевима природне потребе, т. ј. да би се добила природна граница Бановине. Тако у срезу Травинском граница иза гробовом планине Влашић те је због тога један мали део тога среза припао Дрavsкој Бановини, а већи део Приморској Бановини. Граница Приморског среза иза планине срезом Гривац припао је Савској Бановини, а остатак среза припао је Савској Бановини. Тако је мали део тога среза, који је иначе био одвојен планинским гробовом од осталог дела среза и који припадао на Травинску, припао Приморској Бановини, а остатак срезом Гривац припао је Савској Бановини. Такве границе појединих Бановина обезбеђене су у самом закону.

На челу Бановине стоје Банови, који је представници Краљевине Владе у Бановини. Он је изабран група и категорија представника законом о чиновницима.

У закон је спроведено начело деконцентрације управне власти. Банови управљају својом надлежношћу самостално и под својом одговорношћу. Имену су одређивана сва надлежност и сви органи оних управе у Бановини. Сви врши надзор над самоуправом. У његову надлежност спадају сви послови Министарства, Грађевинарства и државног надзора, послови око колонизације и комасације и метеорологија. Дале, у његову надлежност спадају сви послови Министарства, Грађевинарства и државног надзора, послови око колонизације и комасације и метеорологија. Дале, у његову надлежност спадају сви послови Министарства, Грађевинарства и државног надзора, послови око колонизације и комасације и метеорологија. Дале, у његову надлежност спадају сви послови Министарства, Грађевинарства и државног надзора, послови око колонизације и комасације и метеорологија.